

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

на Управителния съвет на Българското геологическо дружество
за дейността в периода 18.01.2008 – 03.12.2009 г.
изнесен от Зам.-председателя Евгения Тарасова

Увод

Двугодишният период от последното Общо събрание на БГД съвпадна с две от трите години, включени в рамките на обявения от ООН и ЮНЕСКО Триениум, посветен на планетата Земя. Членовете на БГД активно се включваха в мероприятията на Националния Комитет за провеждане на Триениума, имащи за цел насочване на вниманието на широката общественост към проблемите на науките за Земята и тяхното значение за развитието на съвременната цивилизация.

Последните две години бяха, за съжаление, и години, в които държавите по света бяха засегнати от всеобща икономическа криза, отразила се твърде чувствително и върху минно-добивния и геологопроучвателния сектор. В страната, освен последиците на световната икономическа криза, продължиха да действат и различни субективни фактори, влияещи негативно върху развитието на отрасъла и свързаните с него научни изследвания.

В този период, България стана пълноправен член на Обществото на европейските народи, което от своя страна създава редица благоприятни предпоставки за активизиране на нашата дейност и търсене на нови измерения в усилията ни да интегрираме нашата дейност в съвременните европейски и световни условия.

Всички тези особености на изминалия период генерираха редица предизвикателства пред работата на БГД, които ние с общи усилия преодоляхме успешно, запазвайки възходящата тенденция от последните години за утвърждаване на Дружеството, като стабилен и активен център, обединяващ усилията на преобладаващата част от българските специалисти работещи в областта на науките за Земята.

I. Организационно състояние

Настоящият отчетен доклад обхваща двугодишния мандат на УС на БГД съгласно чл. 16, ал. 2 от Устава на дружеството.

През периода 2008 – 2009 г. продължи тенденцията за увеличаване на числения състав на Дружеството и понастоящем нашите членове са 301 или налице е едно увеличение с около 50 души. Увеличението е за сметка главно на привличане на студенти, докторанти и наши колеги, работещи в чужбина. Следва да отбележим, че групи от нови членове са привлечени и от институции, които до момента не са били обхванати от нашата дейност, като например от Института по океанология в гр. Варна и Университета „Асен Златаров” в гр. Бургас. Основните центрове, включващи наши колеги

- членове на БГД, си остават традиционните ведомства, в които се осъществява геоложка дейност и обучение – университетите, Геологическия институт, Централна лаборатория по минералогия и кристалография, Националния природонаучен музей на БАН, Националния музей “Земята и хората”, Министерството на околната среда и водите, както и по-големите минно-добивни и геологопроучвателни фирми (наши и чуждестранни). В повечето структурни подразделения има избрани отговорници, които осъществяват връзката с Управителния съвет на дружеството, събират членски внос и разпространяват необходимата информация от и за съответните подразделения.

В изпълнение на препоръките на предходното Общо събрание, през отчетния период бе извършена подмяна на членските карти на членовете на БГД. Новите карти бяха изработени при отчитане на съвременните изисквания и по-голямата част от тях вече са раздадени на нашите членове.

През отчетния период са проведени 12 заседания на Управителния съвет, на които са обсъждани актуални въпроси, свързани с организационния живот на дружеството, вземани са различни решения по повод провеждането на разнообразни мероприятия. За заседанията са водени съответните протоколи, които са на разположение на интересувашите се колеги в архива на дружеството.

От своя страна БГД е колективен член на редица професионални сдружения като например НТС по минно дело, геология и металургия, Българската минно-геоложка камара, Дружеството за защита на природата, Американската асоциация на петролните геолози, Европейската асоциация на геоучените и инженерите (EAGE) и Европейската асоциация на геоложките дружества (AEGS), подържат се активни контакти със сродни геоложки дружества от съседните страни и с Европейската федерация на геолозите.

II. Дейности

II.1. Пререгистрация на дружеството

В началото на отчетния период е извършена пререгистрация на дружеството съгласно изискванията на чл. 6 и чл. 18 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, като по съответния ред са издадени необходимите документи за легално функциониране на дружеството с решение на Софийски градски съд №7 от 26.02. 2008 г.

II.2. Поддържане и развитие на сайта.

Страницата на Дружеството в Интернет пространството се поддържа регулярно и материалите в нея като правило са с високо качество. Организацията на страницата е рационална, обновяването на текущата

информация се осъществява своевременно и като цяло Дружеството може да се похвали с една акуратно изглеждаща и полезна страница. Освен текуща информация, на страницата може да се намери и допълнителна полезна информация, касаеща организационни въпроси (структура и устав на дружеството), връзки със сродни дружества и институции, рекламни материали на наши спонсори, информация за проведени геоложки екскурзии, чествания, научни срещи, семинари и други. Материалите са поместени на български и английски език, което прави страницата достъпна и полезна за интересувачи се колеги и от чужбина. За интереса към нашата страница в чужбина свидетелства статистиката на web countera, която показва че 71 % от посещенията в нея са от Европа, 24% са от Северна Америка, а останалите 2% са от Азия, Южна Америка и Австралия.

В отчитания период, продължи работата по дигитализиране на текстовете на Списанието на БГД и понастоящем на страницата на Дружеството могат да се намерят всички броеве на Списанието от 1995 година насам.

II.3. Провеждане на геоложки екскурзии

През периода продължи добрата традиция за организиране на Годишни геоложки екскурзии до интересни обекти, като бяха проведени 2 екскурзии - съответно през 2008 и 2009 г.

През 2008 г. традиционната пролетна екскурзия беше двудневна и се проведе с маршрут София – „Асарел-Медет” АД – гр. Стрелча – Калугеровски манастир. Посетени бяха действащи и вече иззети находища на медни и златно-медни руди в района на Централно Средногорие, а също пегматитови кариери и разкритие на Елшишко-Бошулския плутон. В екскурзията взеха участие 48 члена на БГД, а коментар за по-важните особености в геоложкия строеж, металогенията, магматизма и орудяванията бяха направени от колегите проф. Петко Попов, доц. Страшимир Страшимиров, чл. кор. Ив. Загорчев, ст. н. с. Светослав Петрусенко, ст. н. с. Петър Петров и доц. Филип Мачев.

През 2009 г екскурзията беше едnodневна и се проведе с маршрут София – „Елаците” – гр. Етрополе. Посетено беше меднопорфирното находище Елаците, а в свободното време бяха разгледани старата част на гр. Етрополе и Историческият музей. В екскурзията взеха участие 37 члена на БГД, а основни гидове бяха проф. Живко Иванов и доц. Страшимир Страшимиров.

II.4. Провеждане на научни конференции

През последните години годишните научни конференции „Геонауки“ се утвърдиха като важно събитие в областта на геологията, на което се срещат и обменят опит колеги от различни поколения. През отчетния период бяха организирани 2 научни конференции.

II.4.1. Годишната научната конференция с международно участие „Геонауки 2008“, се проведе през декември 2008 г. Тя беше организирана от БГД (като традиционна ежегодна научна конференция на БГД) съвместно с Българското минералогическо дружество (като провеждана на пет години научна конференция „Минерогенезис“ на БМД) и беше посветена на Международната година на планетата Земя. На конференцията бяха изнесени 54 доклада, (от тях 33 устни и 21 постерни), а сесийте ѝ преминаха на много добро научно и организационно ниво.

II.4.2. Годишната научна конференция с международно участие “Геонауки 2009“ г. се открива днес и за представяне в нея са заявени 57 доклада (35 устни и 22 постерни)

III. Съвместна работа със сродни организации

През отчетния период дружеството поддържаше активни контакти с традиционните ни партньори, като редица инициативи бяха осъществени съвместно.

Така например, сесиите на научната конференция “Геонауки 2008” бе реализирана съвместно с Българското минералогическо дружество,

БГД оказва съдействие на Организационния комитет на Международната конференция „Геоархеология и археоминералогия“ като подпомогна финансово събитието в началния период, когато все още нямаше никакви други постъпления.

През настоящата година БГД оказва съдействие на Фондацията за геонауки в Югоизточна Европа (SEEGF) при организирането на посещението на Проф. Ричард Тоздал от Университета във Ванкувър, Канада, които бе гост на Фондацията в нашата страна и изнесе цикъл от лекции, посветени на актуални проблеми при търсенето и проучването на полезни изкопаеми. Доколкото основната цел на посочената фондация е да подпомага млади колеги (студенти, докторанти и млади научни работници и специалисти), връзките с нея следва да се разширяват и активизират, като се обсъдят и реализират нови съвместни инициативи.

Необходимо е също така да се активизират връзките ни с геоложките дружества от останалите европейски страни, на първо място с тези в съседните страни. През отчетния период, наши колеги посетиха първия Конгрес на Геоложкото дружество в Република Македония.

През периода бяха направени стъпки напред в засилване на контактите с Българската минно-геоложка камара. Представители на БГД участваха редовно в Годишните срещи на фирмите и компаниите, членуващи в сектор "Геология" на БМГК, на които се извършва полезна размяна на мнения и информации за състоянието на отрасъла в страната.

Продължи и традиционно доброто сътрудничество с НТС по минно дело, геология и металургия, с чието любезно съдействие провеждаме Годишните научни конференции "Геонауки".

Към институциите, с които нашето дружество поддържа дългогодишни ползотворни контакти непременно трябва да се отбележи Националният музей "Земята и хората". Неведнъж музеят е предоставял възможности за провеждане на различни наши инициативи, като Коледни вечери, научни срещи и други.

Добри контакти се осъществяват и с Природонаучния музей в София, През 2009 г. БГД беше съорганизатор на музея на лекцията за къснокредни динозаври на д-р **Паскал Годфроа** (Белгийски кралски институт по естествена история, Брюксел) и за къснокредни ехиноиди на д-р Галеми от Природонаучния музей в Барселона.

V. Списание на БГД, библиотека и книгообмен

В последните две години може да се отчете, че Списанието на БГД излиза редовно. Финансирането на списанието, което в миналото бе един доста тежък проблем, понастоящем се осъществява благодарение на спечелването на проекти за финансиране на периодични издания към Фонд "Научни изследвания" при МОМН, както и финансовите средства отпускани от ръководството на БАН. За да се отговори адекватно на изискванията на конкурса за финансиране на НФНИ, редколегията на списанието се разшири с чуждестранните членове проф. Кларк Бърчфийл от Масачузетския технологичен институт, проф. Христофидес от Солунския университет, Проф. Тодор Серафимовски, Университета на Щип, Република Македония, Проф. Албрехт фон Квадт от ЕТХ в Цюрих и проф. Низаметтин Казанчи от Анкарски у-тет. Това са учени с висок международен авторитет и с доказан интерес към българската геология и дългогодишно сътрудничество с български колеги. Както бе отбелязано по-горе, голяма крачка напред бе направена и в подготовката и разпространението на списанието в електронен вид, което на практика разширява много потенциалната му аудитория. На сайта на дружеството бяха качени и по-стари броеве на Списанието, едно начало, което трябва да продължи, като се намерят средства и човешки ресурси за електронната обработка на по-старите броеве на списанието.

След няколкогодишното удачно участие в конкурса на НФНИ за финансиране на научната периодика и редовно постъпващото

субсидиране от БАН финансовата страна на издаването на списанието е напълно уредена. Проблемите, които сега стоят пред списанието са:

Поради постоянното намаляване на активно работещите и съответно пишещите геолози у нас и ежегодното организиране на многобройни научни форуми и големия брой геоложки издания у нас – не съответстващ на броя на заетите в бранша в последните години, статиите които постъпват в списанието са недостатъчни за издаването на три отделни книжки. Това е главната причина за издаването на 3-те книжки в едно книжно тяло, една тенденция, която вече се превърна в трайно решение за издаването на списанието. Независимо от ограничения брой статии предлагани за печат в Списанието, Редколегията поддържа приетите високи стандарти за публикуване, прилагайки двойно рецензиране на ръкописите.

Известни затруднения има в разпространение на списанието като книжно тяло, най-вече предвид чувствително нарасналите пощенски разходи за чужбина. Понастоящем се разпращат 36 броя чрез Централната библиотека на БАН сектор “Международен обмен на публикации”, от които обаче, за съжаление, само 20 броя до институции в чужбина. Заявки за разпространение от частни разпространителни фирми и отделни лица извън страната постъпват периодично, но също така за ограничени бройки.

По линията на книгообмена в библиотеката на дружеството за периода 2008-2009 г. са постъпили 54 броя периодични заглавия и ограничен брой монографии, юбилейни сборници и геоложки карти. Най-много периодични заглавия са получавани от Германия (8), Италия (7), Швейцария и Австрия (4). За съжаление, въпреки направените опити, не е подновен успешно активният в миналото книгообмен с Русия и понастоящем в библиотеката на дружеството не постъпват периодични издания от там. Все пак през 2009 беше осъществен книгообмен с Геологическия институт на Колския научен център на РАН. Прекъснат (по финансови причини) и от двете страни е книгообменът и с Унгария, Румъния, Словакия.

Ограничен брой списания се разпространяват в чужбина чрез гостуващи у нас чужденци или пътуващи за чужбина българи. При изрично настояване на библиотечни институции от чужбина, списанието се изпраща по пощата.

VI. Финанси

Във финансово отношение изминалият отчетен период може да бъде оценен като противоречив. Настъпилата през 2008 година световна финансова криза не подмина фирмите от геологопроучвателния и минно-добивния бранш и ограничи силно възможностите им за спонсорска дейност. Въпреки тези трудности, Управителният съвет на БГД продължи

да полага усилия за запазване на възприетата през предходния мандат практика за положителен финансов баланс в края на всяка календарна година.

През 2008 година основната част от приходите (Таблица 1) е осигурена от таксите за участие в годишната научна конференция „Геонауки 2008”, както и от абонамента и продажбата на Списанието на БГД и сборниците с резюмета от научните конференции на дружеството. Налице е рязко намаляване на дела на сумите от спонсори, което доведе до отрицателен финансов баланс за първата година.

Таблица 1

№	ВИД ПРИХОД	2008	2009
1	Членски внос	963,00	458,00
2	Абонамент Сп. БГД	1596,75	755,25
3	Продажба Сп. БГД		
4	Продажба Сб. резюмета от научни конференции		
5	Годишна геоложка експедиция	520,00	282,00
6	Такса участие в научна конференция	1614,83	1317,00
7	Спонсорство	1300,00	1950,00
8	МОН и ГИ - издаване на Сп. БГД	1200,00	4000,00
9	Банкови лихви	28,93	25,63
Общо приходи		7223,51	8787,88

През 2009 година се наблюдава двукратно увеличаване на сумите получени от спонсори, което наред с относителното запазване на размера на сумите по останалите пера в бюджета на Дружеството, позволи през втората година от отчетния период да бъде постигнат положителен финансов баланс. Управителният съвет изказва своята благодарност на фирмите подпомогнали финансово Българското геологическо дружество през последните две години, а именно Болкан Минерал енд Майнинг, Овергаз Инк, Асарел-Медет АД, Геотехника АБС ООД, БОНДИС ООД, Геоинс ООД.

Наблюдава се увеличаване на приходите получени на базата на спечелени проекти за издаването на Списанието на БГД от 3000.00 лв. през 2008 година на 4000.00 лв. през 2009 година. В сравнение с предходния двугодишен отчетен период е налице незначително увеличаване на приходите от продажбата на Списанието на дружеството, както и материали от конференциите. За съжаление делът на приходите от членски внос продължава да е относително нисък, което се яви като предпоставка Управителният съвет да вземе решение за увеличаване от 2010 година на размера на членския внос от 7.00 лв. на 10.00 лв. за

работещи членове при запазване на 5.00 лв. за докторанти, студенти и пенсионери.

И през този мандат основният дял от разходите (Таблица 2) се пада на организирането на годишната научна конференция „Геонауки”, както и на издаването на Списанието на БГД. Запазен е относително нисък размерът на разходите за консултантски и правни услуги, данъци и осигуровки. През 2009 година разходите за канцеларски материали са намалени наполовина, а сумите за командировъчни са редуцирани изцяло. Прави впечатление чувствително по-голямата сума, изразходвана за организирането на годишната геоложка екскурзия на Дружеството през 2008 година, но трябва да се има предвид фактът, че нейното провеждане протече в рамките на два дни, а само част от средствата бяха осигурени от Асарел-Медет АД.

Таблица 2

№	ВИД РАЗХОД	2008	2009
1	Издаване на Сп. БГД	2371,10	2801,25
2	Сайт	94,40	94,40
3	Членски внос в EAGE и AEGS	352,40	0,00
4	Данъци и осигуровки	352,83	279,03
5	Консултантски и правни услуги	333,50	300,00
6	Годишна геоложка експедиция	1921,96	477,60
7	Командировъчни	345,00	0,00
8	Организиране на научна конференция	3253,91	2370,75
9	Откриване "М/унар.год.на планетата Земя" в България"	247,13	0,00
10	Канцеларски и пощенски разходи	792,41	321,95
11	Финансови разходи	163,76	128,62
Общо разходи		10228,40	6773,60

Ако сравним наличността в левовата сметка на БГД в началото и края на мандатния период, ще констатираме намаляване в размер на 3169,76 лв., факт дължащ се изключително на чувствителното отдръпване на спонсорите през 2008 година.

Наличност към 01.01.2008	16715,63
Наличност към 30.11.2009	13545,87

Валутната сметка на дружеството в щатски долари през мандатния период не е използвана и минималното нарастване в нея е от изплатени лихви през последните две години (Таблицы 3 и 4).

Таблица 3

№	ВИД ПРИХОД	2008	2009
1	Приходи от лихва	18,70	17,77
Общо приходи		18,70	17,77

Таблица 4

№	ВИД РАЗХОД	2008	2009
1		0,00	0,00
Общо разходи		0,00	0,00

Наличност към 01.01.2008	1054,20
Наличност към 30.11.2009	1090,67

Ако съпоставим настоящото състояние на левовата сметка на Дружеството с това от началото на мандата на Управителния съвет с Председател Страшимир Страшимиров, налице е увеличаване от 1120,11 лв., поради което можем уверено да кажем, че въпреки тежката икономическа ситуация е направено всичко възможно да бъде запазена добрата финансова основа, положена по време на 80-годишния юбилей на БГД, която ще позволи протичането на нормален организационен живот и през следващия мандат.

Наличност към 01.01.2006	12425,76
Наличност към 30.11.2009	13545,87

VII. Заключение

В заключение, обобщавайки извършената работа през отчетния двугодишен период, може да се отбележи, че БГД продължава успешно да изпълнява ролята си на обществена организация, обединяваща усилията на по-голямата част от българските геолози, работещи в основните институции и фирми в областта на геологията в страната. В тези няколко години, след тържественото честване на 80-^{тата} годишнина от създаване на дружеството, продължава укрепването и развитието на позитивните тенденции в неговата дейност.

Налице е увеличаване на членската маса на дружеството с привличане на все повече млади колеги, разширява се и обхвата на институциите, в които работят наши нови членове. Нараства активната роля на младата генерация в дружеството, както като участници в научните форуми на дружеството, така и при реализиране на цялостния организационен живот.

На добро ниво преминават традиционните събития от годишната програма на дружеството, като организиране на Коледни вечери, геоложки екскурзии и други. Ежегодната научна сесия "Геонауки" в последните

години се утвърди като авторитетен научен форум, по време на който се прави преглед на значими научни постижения, дава се възможност за изява и на наши млади колеги, като най-добре представилите се от тях се поощряват с грамоти.

Списанието на БГД излиза ритмично, продължава успешно работата по дигитализирането на издадените в предни години броеве, електронната страница на дружеството се поддържа на високо ниво и се обновява периодически с нова и актуална информация.

Независимо от негативните последици от икономическата криза, засегнала в голяма степен и нашата страна, както и последвалата стагнация на геологопроучвателните и минно-добивни дейности у нас и по света, БГД успя да съхрани добрите си контакти с водещи фирми в страната, с чиято помощ и подкрепа се реализират редица инициативи на дружеството, включително и провеждането на нашето Общо събрание и научна конференция.

В условията на икономическа и финансова криза, дружеството запази своята финансова стабилност, благодарение на една разумна политика и известно ограничаване на разходите, като стремежът ни е бил това да става не за сметка на качеството на провежданите от нас мероприятия. Всичко това ни дава увереност да гледаме оптимистично напред.

Управителния съвет на дружеството благодари на всички свои членове, които с дейността си допринасяха за реализиране на разнообразните инициативи, осъществени през последните две години и се надява, че с общи усилия и в следващия период дружеството ще продължи да се развива във възходяща посока, запазвайки всички добри традиции от миналите години и генерирайки нови и полезни за всички нас и нашето общество дейности в областта на науките за Земята.

Благодаря за вниманието!